Arad, 6-ik évi folyam. 176. szám. Szombat, október 27. 1866.

Szerkesztési iroda:
Főtér takarékpénztári épület 2-dik emelet, hová e lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kiadói hivatal:
Réthy Lipót könyvnyomdai irodája (főtér 8-ik szám, Ackermann-féle ház), hová e lap anyagi részét illető közlemények (előfizetési pénz, kiadása körüli panaszok, hirdetmények), bérmentesen intézendők.

ALFÖLD.

POLITIKAI NAPI LAP,

egyszersmind az aradi gazdasági egylet hivatalos közlönye.

Megjelen: az ünnepnap utáni napot kivéve mindennap.

Előfizetési föltételek:

Helyben házhoz hordva:		Vidékre postán küldve:	
Egész évre	12 frt 40 kr	Egész évre	15 frt 60 kr.
Fél évre	6 „ 20 „	Fél évre	7 „ 80 „
Negyed évre	3 „ 10 „	Negyed évre	3 „ 90 „

Hirdetmények dija: 5 hasábos petit-sor egyszeri hirdetésénél 6, és minden következőknél 3 ujkr számittatik. Terjedelmes hirdetések többszöri beigtatásnál kedvezőbb föltételek mellett vétetnek föl. — Bélyegdij külön 30 ujkr. — Magánvita 3 hasábos petit-sor 15 ujkr.

Aradi gazdasági egylet.

Az aradi gazd. egylet választmányi tagjai, f. é. novemberhó 5-én d. e. 10 órakór alulirt aradi lakásán (Széchenyi-utcza 6.) tartandó választmányi ülésre, tekintve a szőnyegen forgandó tárgyak fontosságát, lehetőleg teljes számban megjelenni kéretnek.

Kelt Aradon okt. 24-én 1866.

Atzél Péter,
elnök.

Arad, október 26.

= A bécsi hivatalos ujság császári rendeletet közöl, mely által a horvát-szlavon tartománygyülés november 19-én összehivatik. E tény a jelen körülmények között mindesetre figyelmet érdemel. Az összehivó rendelet azt tartalmazza, hogy e tartománygyülés csak a belügyekkel foglalkozzék, mert az államjogi viszonyok mindeddig szóba nem jöhetnek, még a magyar országgyülés a horvát országos küldöttség munkálatára nem válaszolt. Azonban, ha megfontoljuk, minő államjogi viszonyban van Horvátország Magyarországgal, ha megfontoljuk egy előbb a hatalom által is támogatott horvát párt azon törekvését, hogy ezen államjogi viszonyokat szétszakitsa, ha figyelembe vesszük, hogy ily országoknál a magán és közjogi kérdések között szigoru határvonalat húzni nem lehet s átalán majdnem lehetetlen kikerülni, hogy az egyes nyilatkozatok a közjog terére is át ne csapongjanak, akkor majdnem félünk kutatni az okokat, melyek miatt a horvát-tartománygyülés a közjogi viszonyok rendezése előtt egyb hivatott. A centralisták akkor, midőn a lajtántuli gyülések egybehivattak, roszalásukat fejezték ki a miatt, mert a horvát és erdélyi gyülések egybe nem hivattak; e roszalásuk öntudatos volt, mert e gyülések egybe nem hivatása hallgatag azt jelenté, hogy e tartományok lényeges kapcsolatban és közjogi szoros összeköttetésben állanak Magyarországgal, mi a centralisták ohajtásai ellen van. Valljon a tény, a melyről szólunk, nem azt tanusitja-e, hogy a központositási eszme ismét tulsulyra kezd vergődni? Mondottuk, félünk e tekintetben mélyebb elmélkedésekbe ereszkedni, mert abból, ha a centralistikus. és a magyar nemzetet contumaciáló eszme ismét tulsulyra fogna vergődni, mind a monarchiára, mind Magyarországra ismét csak ujabb bonyodalmak fognanak származni, pedig nagy ideje, hogy ezekből kibontakozzunk, nehogy késő legyen.

Arad, october 26.

A sugalmazott orosz lapok gyülöletes kifakadásai Ausztria ellen, s a sz.-pétervári körökben tagadhatlanul létező hatalmas vágy Galicziát bekeblezni, végre fölkölté az osztrák kormány figyelmét, s mint egy bécsi lapban olvassuk, az Olaszországból kivonult osztrák csapatok Galicziába küldetnek. — Creta szigetén igen komolyan állnak az ügyek a portára nézve, mert mint egy tegnapi konstantinápolyi távirat jelenti, a sultán a főparancsnoksággal Omer basát akarja megbizni, s hogy Candiából kedvezőtlen jelentések érkeztek; a legmakacsabb guerillaharcz dühöng. Francziaország összes keleti ügynökei határozott utasitást kaptak, a forradalmi szándéklatokat erélyesen ellensulyozni, miután az a jelen viszonyok közt fölötte szükséges. — Orosz konzuli ügynökök utazzák be Rumeliát és Bosniát.

Tehát ujra bebizonyult, hogy a „Moniteur" és mindazon megnyugtatni kötelezett lapok, gyöngéden szólva, valótlanságot irtak, midőn a kandiai fölkelést veszélytelen jellemünek s teljesen kialvóban levőnek lenni álliták; midőn bebizonyitott tény, hogy Görögországból naponként érkeznek számos öukénytesek, kiképezett tisztek elégséges hadikészletek, Oroszországból közvetett erkölcsi segély és pénz — akkor jó adag optimismus szükségeltetik, hogy értelmes politikus e fölkelés kiható horderejét kicsinyelje, s ha már a sultán Omer basával látja szükségesnek a megvert Mustapha basát helyettesiteni, ugy kétséget sem szenved, hogy eddigelé a fölkelők részén van a győzelem és túlsuly.

Már az egyszer csak elhiszszük, hogy Károly hg a portától elismertetett Románia fejedelmévé, miután Konstantinápolyból is távirják okt. 25-én, hogy a román fejedelem oda érkezett s a sultántól azonnal fogadtatott, kinek saját kezeiből vette át az elismerési okmányt.

Oroszország nemcsak Galiczia felé szándékozik határait „kiigazitani". Az „Aftondetblatt" svéd lap szerint, Svédországtól is kivánja Finnland határainak rektifikálását. Ha ez valósul, ez ujabb kiható bonyodalmak csiráját képezheti. — Csak három nap előtt jelenté egy sz.-pétervári távirat, hogy Kaufmann tbk a czár hadsegéde, ki a lengyelek üldözése s egyéb szivtelen kegyetlenségekben, a meghalt Muravieffnek legméltóbb társa és utódja, 11 havi szabadságot kapott. Némely emberbarátok, s főkép a lengyelek ezt magukra nézve jó jelnek vélték venni, de az atyai orosz kormány nem soká engedte őket e tévhitben élni, mert a sz.-pétervári félh. lap okt. 24-én jelenti: Kaufmann tbk szabadságolása nem jelent politikai változást. A keleti tartományok minden áron kell, hogy lényegileg oroszokká legyenek, a kormány a lengyel királyságban határozottan követendi azon czélját, hogy a lengyel társadalmat az anarchikus és idegen forradalmi befolyásoktól megszabaditsa, melyek a lengyel és orosz érdekek egybeolvadását akadályozzák. — Ez ugy értendő, hogy Sz. Pétervárott a lengyel nemzetiség az anarchia és forradalommal azonosnak vétetik; e nemzetiséget tehát minél előbb kiirtani, az orosz politika legmagasztosabb föladata.

Arad, október 26.

A magyar országgyülés összehivásának elhalasztása folytonosan más és más combinatiokra szolgáltat alkalmat. A „Tagesbote"-nak egy bécsi levelezője szerint a magyar országgyülés csak deczember közepére hivatik össze ismét; ugy, hogy csak januárban foghat tulajdonkép a munkához. Addig a németszláv tartományok gyülései nyilatkoznak, s nyilatkozataik által vélik mérsékelhetni a magyar országgyülést. De ezen számitás még nem minden. A halogatás főoka az, hogy döntő helyen még nincs végleges határozat a politikai viszonyok fordulata iránt. A rendszerváltozás elvben elfogadtatott, az életbeléptetés az év végén fog történni. E rend zerváltozásra nézve gyanitás szerint kétféle javaslat közt van a választás. Az egyik gróf Beleredié és elvbarátaié. E javaslat szerint a Magyarországgal és Csehországgal való kiegyezés alkotmányos uton előreláthatólag sikertelennek fogván bebizonyulni, „erélyes, de fölvilágosult absolutismus" utján kell kimenekedni a jelen zavarból. A landtagok megmaradnának, de egy birodalmi senatus, a megerősitett reichsrath egy neme, lenne ezek fölébe helyezve. Ez csak provisoriumnak neveztetnék, s a kénytelenséggel indokoltatnék, melyből néhány év mulva visszatérnének az alkotmányosságra. Természetes, hogy ez a bureaucratákban hű pártolókra talál. A másik terv magyar részről ajánltatik s a „Tagesbote" szerint sikerre nagyobb kilátással bir. E terv mind a lajtántuliak, mind az inneniek részére az alkotmányos követelések teljes megadását javasolja. Egyik helyen a reichsrath, másikon az országgyülés határozna az alkotmány reformja fölött és egyezkednék a közös ügyek s azok tárgyalása ügyében. A birodalom mindkét felére nézve szigoruan parlamentaris kormány hozatnék be, mely szabadelvü és egyszersmind erélyes politikát követne mind a bel, mind a külügyekben. Ezen programm megvalósulása iránt nagyon magas állásu személyiségek érdeklődnek, s köztök olyanok, kik nagyon közel állanak a császári családhoz. Csak hogy azok között, kik ezen program alapvonásait támogatják, némi eltérés van. Egyik rész a magyar kivánatoknak előre való és teljes megadása mellett szól, a másik rész igy vélekedik, hogy először a németszláv tartományokban kell megszilárditani és gyakorlatba venni az alkotmányosságot, mielőtt a magyarokkal egyezkednének. De mindegyik rész egyetértében van, hogy a clericalis szellemmel szakitani kell s a concordatumot félretenni, s ha a pénzügy rendezésére a papi javak elvétele szükséges, azt is végrehajtani. Hozzáteszik, hogy Beust urnak a miniszteriumba lépése kapcsolatban áll eme combinatiokkal, s a rendszerváltozás, melynek alapja még szeptemberben le volt téve, januárban fog nyilvánosságra hozatni.

Elmélkedés a hazai tanügyről.

VII.

„Hogy szilárdan megállhassunk, az ország minden életrevaló elemeinek sorakozni, tömörülni kell. De részint vallási, részint nemzetiségi különbségek miatt a tömörülés nem létesülhet azon mértékben, melyben ohajtandó volna. A tudomány és a közoktatás azon nemes, szabad emberileg közös tér, melyen a legkülönbözőbb elemek fusioja (egyesülése) legtöbb reménynyel megkisérthető."

Megkisérthető, az érdemes szerző szerint. Mi — ugy vélem — felfogtuk helyzetünket annyira, hogy bizvást mondjuk: megkisértendő. Maga ez egész közlés, magyarázás, az alapul vett eszmék fölidézése, ezekből folyó következmények kihozása, melyek további közleményeim tárgyát képezik, első kisérletül — kérem, hogy tekintessék. Midőn fennszóval gondolkozunk, mások által megértetni kivánunk. Egy érdekes példa fekszik előttünk. A „Máramaros" czimü vidéki lap ifjabb életkoru a mi kedves „Alföld"-ünknél, s annyira vitte már, hogy az ottani „Népnevelési egylet alapszsbályainak tervezetét" adja (lásd „Alföld" 164. sz.). — Itt van annálfogva mind helye, mind ideje annak, hogy figyelmeztessük a mi t. közönségünket: gondoljon arra komolyan, s ha körülményeinkhez alkalmazottan is jobbat, czélszerübbet találni nem tudna, fogadja el irányadóul a ma gyönyörü kezdeményt. „Az életrevaló elemek sorakozása, tömörülése — kivált mostanában, csakis a tudomány és a közoktatás nemes, szabad, emberileg közös terén" történhetik. E nagy czélra méltó indokolás a fölidézett értekezés egészben véve.

„Egy történet, egy mennyiségtan, egy nyelvtudomány létezik mindnyájunk számára; a természet végetlen bölcseségü könyve ugyanazon igazságokat tárja mindegyikünk elé; egyenlően kivánják mindegyikünknek sürgős anyagi és szellemi érdekei, hogy az ismeretek valamennyi nemei minél nagyobb mértékben hassák át a honlakosok minden osztályát, minden rétegét. Minek tehát a disharmonia és szakadozottság, miért válunk szét azokban is, melyekben szétválni nem volnánk kénytelenek, s melyekben a haza jóléte annyire sürgeti testvéries egyesülésünket; minek az országban négy—öt tan- és közoktatási rendszer egymás mellett?" (Fájdalom, gyakorta majdnem egymás ellen is; — például, midőn egy helyütt állitólag virágzó rendszer és intézetek tőszomszédságában másutt a legteljesb mérvü elhagyottság, rendszertelenül a régi csapáson, hagyományos mitsemtevésnek kényelempárnáin veszteglésnek szomoru valósága tünik fel.) Régóta észlelem és szomoruan tapasztalom a hitfelekezeti különbözéseknél azon viszás állapotot, mely szerint egyiknél minden jó és nemes czél kitűzve bár, de az eszközök, melyek által a czél csak megközelithető is volna, hiányzanak vagy nem kellően alkalmazvák, mig a másiknál — eszköz quantum satis, de a czél nem felel meg a kor igényeinek. Néhol megtiszteljük rendszer névvel a visszaélések zürzavaros tömegét, máshol a betünek, a rendszer igéinek tulzásba vitt szigorral és ridegen alkalmazása elöli, megbénitja a szellemi és erkölcsi tényezők üdvös hatását. Vigasztalódjunk tehát, mig a bajon tényleg segiteni módunkban leend, szerzőnk szavai szerint abban, hogy:

„De hiába minden bizonyitgatás azoknak, kik a mondottak igazságát belátni nem akarják, s az uj kor eszméiben csak felforgatást és forradalmat látnak. De a kik ezek elterjedésétől és minden körökben meghonosulásától látják függni létünket vagy nemlétünket, azok között, hiszem, számosan találkoznak, kik ha egyben-másban eltérő véleményen vannak is, a főelvekben a mondottakkal egyetértenek: hogy közoktatásunk gyökeres reorganisatioja szükséges, s hogy ez a vallási és világi oktatás különválasztása nélkül nem lehetséges." — Örvendeznénk azon, ha valaki még nyomósabb bizonyitékok alapják kimutatná az ellenkezőt. Mig az bekövetkezik, szilárdan maradunk az első meggyőződésnél, mely szerzőnek teljesen igazat ád.

(Folytatása következik.)

A magyar kir. helytartótanács körrendelete az ország valamennyi törvényhatóságához.

Folyó évi juliushó 20-án 5991. sz. a. kelt kegyelmes udvari rendelet szerint az állatorvosok II. nemzetközi gyülekezete által az állatjárványok terjedésének meggátlására hozott következő barmászrendőri határozatok Magyarországra nézve is egész terjedelemben foganatba veendők, és pedig:

1. Teljesen száraz marhabőrök, szaruhegyek, száraz csontok, besózott és száraz marhabelek, olvasztott faggyu edényekben, tehénszőr és serték, juhgyapju zsákokban szabadon s előleges fertőztelenités eszközlése nélkül bocsáttathatik a kereskedelembe.

2. Egész szarvak, ugyszintén körmök tömör mészhalvag- vagy konyhasó-oldattal fertőztelenitendők.

3. Bendőkbe csomagolt olvasztott faggyu akként fertőztelenitendő, hogy a csomag külsőleg tömör mészhalvag- vagy konyhasó-oldattal mosattassék.

(1. 2. és 3 ik ponthoz. Magától értetvén, mikép minden oly nyers termékek, melyek vészlepte helyek-

ről vagy vidékekről származnak, föltétlenül visszautasitandók.)

4. Fris csontok, bőrök és belek, nyers faggyu, nyers hus, és nyers juhbőrök, ha szárazak is, és a keleti marhavész uralgása alatt vészes helyekről vagy vidékekről származnak, a kereskedelembe nem bocsáttatnak.

A szarvasmarhák szállitására használt vaspályakocsik és hajók fertőztelenitése körüli eljárás egyformasága iránt:

1. A szarvasmarhák szállitására használt fedett, ugy szintén a karfákkal ellátott nyitott pályakocsik minden használat után tisztitandók.

2. Oly szállitási tárgyak, melyek ragályos betegségekben sinlődő állatok részére használtattak, fertőztelenitésnek alávetendők.

Valamennyi szállitási tárgyak fertőztelenitése minden használat után oly időkben és vidékeken is mutatkozik szükségesnek, midőn és a hol valamely roszindulatu ragályos betegség terjedt el.

3. Fertőztelenitési szerül használandó: forró viz-, vagy vizgőzzel tisztitás, s forró luggali gondos utólagos lemosás. A luggali mosás közvetlenül a forró viznek alkalmazása után is eszközölhető.

A kocsik és hajók csak teljes kiszáritásuk s szellőztetésük után vétethetnek ujabbi szállitásokra használatba.

4. A pályakocsik és hajók fertőtlenitése állatorvosi felügyelet alatt foganatositandó.

Erről a közönség miheztartás és további intézkedés végett oly hozzáadással értesittetik, mikép jelen határozatok az állatjárványok ellen fennálló szabály rendeletek közé sorozandók.

Kelt Budán, 1866. évi szeptemberhó 14.

A magy. kir. helytartótanácstól.

Külföld.

Az olasz csapatoknak Velenczébe vonulása október 19-én történt meg nagy ünnepélyességgel.

Reggeli 9 órakor ágyudörgés s valamennyi harang zugása jelenté, hogy az osztrák katonaság végképen kivonult. Egy pillanat alatt háromszinü zászlók és tarka szönyegek diszitének minden ablakot és erkélyt. A meddig a szem elláthatott, nem lehetett egyebet látni lobogóknál s élénk szineknél, a látvány nagyszerü s valóban festői volt.

11 órakor uj ágyudörgés s a Lagunákon horgonyzott két franczia hadihajó üdvlövései jelenték, hogy alá van irva az a jegyzőkönyv, mellyel a franczia kormánybiztos a várost átadja a municipiumnak.

12 órakor érkezett meg a municipium a vaspálya udvarba, hol nagy néptömeg, s közte Montalban-Camello grófnő azon zászlóval kezében, melyet azelőtti nap szentelt fel a nemzetőrség számára, és fantasticus öltözetben fogadá. Egy osztály nemzetőrség képezé a diszőrséget.

Félegyre indulának meg az olasz csapatok a vaspályaudvarból, s a roppant néptömeg szünni nem akaró „evviva" kialtásokkal fogadá az utczákon, s a szó valódi értelmében elhalmozák virágokkal, koszorukkal és szalagokkal. Hogy a nép jobban láthassa a bevonulást, a katonaság egyszersmind több utczán, több hadoszlopban vonult a városba.

Délután 2 óra tájban az összes katonaság Sz.-Márk terén, a Piazzettán és a Riva degli Schiavonin találkozott, hol katonai ünnepély tartatott, s a defilirozás után a csapatok lakjaikra vezettetvén, a néptömeg csendesen szétoszlott.

Este Sz.-Márk tere napvilágszerü fényben tündöklött s minden szinházban diszelőadás tartatott.

A nép példás rendben viselte magát minden lelkesedése mellett is. Egyetlen egy zajosabb népcsoportosulás történt s ez inkább tréfás, mint komoly jellemü.

Ugyanis a patriarcha palotája rendkivül sok lobogóval és szőnyeggel vala feldiszitve. Egy előtte elhaladott néptömeg kissé erélyes modorban nyilvánitá csudálkozását azon, hogy a patriarcha ismert politikai érzelme mellett ily nagy költségbe veri magát. A tulságos hazafias buzgalmat, kaczagással és fütytyel gunyolták ki. — A nemzetőrség eloszlásra birta ugyan a tömeget; de egyszersmind levétette a patriarcha palotájáról a lobogókat és szőnyegeket és bezáratta az ablakokat. Az átadás után az olasz városok távirati uton üdvözölték a felszabadult Velenczét. A számos üdvözlet közt ott van Rómáé, mely igy hangzik:

Róma Velenczének.

Velencze magas községi hatóságának.

A rómaiak őszinte szerencsekivánatukat küldik a velenczeieknek, a megnyert szabadsághoz, és a szerencsés napot, a mely őket egyesiti olaszországi testvéreikkel, ugy üdvözlik, mint előfutárját annak, mely Róma annyira óhajtott felszabadulását fogja megjelölni.

Róma, 1866. október 19.

A római bizottmány.

Messinában a kolostorokra és a kolostorokhoz tartozó házakra már ki van függesztve a tábla e szócskával: „Bérbe adandó." Első lépés a törvény rendeletének végrehajtására.

Utolsó posta.

Drezda, okt. 25. Ma tétetett közzé a szász porosz békeszerződés. A megerősitvények tegnap cseréltettek ki Berlinben. — A békeszerződésnek már ismert föltételei szerint Szászország 10 millió tallér hadikárpótlást fizet Poroszországnak; a távirdák fölött Poroszország gyakorolja a fölügyeletet; a sóegyedárusság megszüntetik. — A diplomatiai képviseletre vonatkozólag Szászország késznek nyilatkozik, azt azon alapelvek szerint szabályozni, melyek Észak-Németországra nézve átalában irányadók. — A szász királyi pár holnap Pillnitzbe érkezend. A szász csapatrészek már szombaton vagy vasárnap visszatérnek.

Rabenhorst hadügyminiszter állásától fölmentetett, s helyébe Fabriczi vezérőrnagy neveztetett ki.

München, okt. 25. Az itteni szász követ Könneritz báró berlini követté neveztetett ki.

Vegyes tudósitások.

* Egy erdélyi tánczmester, ki különösen a magyar tánczokban bir nagy jártassággal, de bármi más tánczot is ügyesen tanit, Aradon tánctanitásra ajánlkozik. — Tudakozódhatni iránta vagy lakásán szent Pétertér 4. sz. alatt, vagy e lap szerkesztőségi irodájában.

* Szondy Imre, peregi r. lelkész egy hozzánk küldött nyilatkozatban, melyet hihetőleg czáfolatnak akar értetni, megerősiti, hogy ő a cholera idő alatt csakugyan távol volt községétől, de nem akkor távozott el Peregről, midőn a cholera kitört, hanem vagy 8 nappal előbb, midőn még csak a szomszéd helyeken dühöngött, de, mint gondoljuk, már félni lehetett, hogy Peregre is beköszönt. Midőn mi a. t. lelkész urnak a cholera idő alatti községéből távollétét roszalva emlitettük föl, csak saját hivei hangulatának adtunk gyenge kifejezést, a mely hangulatról lelkész urnak is volt alkalma meggyőződnie.

* A mezőkovácsházi dijagarászat f. é. novemberhó 15 én M.-Kovácsházán, a kétegyházi vaspálya állomáshoz két órányira fog megtartatni. Tiszteletdij 100 ft értékü billikom. Futhat minden agár; a tétrészvényesek 5 frt, idegenek részéről 10 ft. Összejöveteli hely a M.-Kovácsháza község fogadójában, indulási időpont reg. 10 óra, bejelentés egy órával előbb.

Szinház.

⊙ Okt. 23. „Meghivom az örnagyot", 1 felv. vigjáték. Legegyszerübb alapeszme a világon, de Murger szép tehetsége azt eléggé élvezetessé tudta tenni. Kovács Gyula és Némethy Irma k. a. jellemző játékukkal előmozditák a kis vigjáték sikerét. Veress egyenruhájában ismét összekulcsolt kezekkel osztogatta esperesi áldását. Nagyon jó lenne, e monoton kéztartásától valahára elszoknia. „Denis ur és neje" operettben Marczellné Kantay k. a. Marczell és Dalnoki igen kielégitően müködtek; a kar kissé tüzesebb lehetett s több komikai erőt fejthetett volna ki.

Okt. 24. „Traviata", opera 4 felv. E dalmü az átdolgozás felületességén kivül még azon hibában is szenved, hogy a szöveg legdrámaibb részeinél keringő tempókat használ, melodiát melodiára halmoz, minden mélység és drámai erő nélkül, holott az utóbbit a dalmü szövege nagyon is megkivánná. Legsikerültebb részei az 1 ső felv. bordal és a 3-ik felv. finaléja. Káldy karnagy ur minden igyekezetének sem sikerült a zenészeket a kellő kerékvágásban megtartania, mintha csak összeesküdtek volna, hgy Verdi müveiben — mint azt az eddig adottoknál tapasztaltuk, — lelkiismeretlenül kezeljék hangszereiket és üténytő ne tartsanak. Az első klarinettistának hangszere nem tiszta, és azért többnyire hol lejebb, hol feljebb van. A kürtfuvók pedig mintha se keresztet, se be-t nem ismernének s csak ugy tetszésük szerint fujnának.

Az egyes szereplők meglehetősen betölték helyeiket. Marczellné asszony hangjához igen illik Violetta szerepe, azt szabályosan és sok helyt bensőséggel énekelte, azonban hiányzott az első felvonás bordalánál énekében a könyelmüség és szilajságból származott tüz, valamint a haldoklási jelenetnél azon fokonkénti hanglejtése, mely a léleknek porhüvelyétől való megválását jelzi. — Alfréd szerepe leginkább megfelel eddig énekelt szerepei közül Dalfi hangja jellemének. Az első két felvonást szépen énekelte, vége felé hangja már hanyatlott, s azért a 3-ik felv. finalejében nem birt hangján kellőleg uralkodni. Játéka és arczkifejezése ellen ma is sok kifogást lehetett tenni. Tóthfalusy ma több gondot forditott a szöveg érthetővé tételére, sőt némi bensőséggel is énekelt, de semmi figyelmet sem forditott a szerepben előforduló staccatok, legatok és declamatio szinezetére. — A kisebb szereplők személyesitői és a karok az 1-ső és 3-ik felvonásban erősen sántikáltak. Különösen a kar a 3-ik felvonásban, hol a tánczot énekkel kiséri, mindig majdnem egy üténynyel elkésett, a mi nagyon kellemetlen volt mind a közönség, mind a karmester, mind pedig a tánczosnőkre nézve. A tánczosnők közt valódi elegans könnyüdséggel Miklovics Gizella k. a. lejtett. — A szinház eléggé látogatott volt.

Okt. 25. „Egy gyürü" helyett hirtelenében „Egy nő vétke" gyönge s indokolva megrótt drámájával untatták a közönséget. Mi nem ok nélkül terjeszkedünk ki a lap terének rovására is, az előadott darabok jósága vagy rosszaságára is, ezzel mintegy figyelmeztetni akarjuk az igazgatóságot, mi érdemes az ismétlésre és mi nem. Azért e darab oly rögtöni, habár véletlenből eredt ismételtetését önkénykedésnek kell neveznünk. Az ilyenekkel s a felvonások közötti tulságos hosszu szünetekkel nem igen növeljük a dráma iránti érdekeltséget.

Nemzeti szinház Aradon.

Ma szombaton, október 27 én adatik: **„A hugenották."** Nagy opera 5 felv. irta Scribe.

Távirati tudósitás

a bécsi börzéről 1866. oktober 25 én.

5% Metalliques	61.10	Hitelintézet	150.40
Nemzeti kölcsön	67.45	Váltó Londonra	128.40
1860. évi kölcsön	79.70	Ezüst	127.25
Bankrészvény	716.—	Arany	6.09

Felelős szerkesztő: **Környei János.**

HIRDETÉSEK.

785—2.3

Pályázat.

Temesmegyei Lippa mezővárosában egy magyar nyelvtanitói állás, szabad lakás és évenkinti 600 ft o. é. fizetés mellett, üresedésbe lévén, melynek eleve is csak három évre leendő betöltésére ezennel pályázat hirdettetik.

Eme állást elnyerni ohajtók felszólittatnak, hogy hiteles bizonyitványokkal ellátott folyamodványukat — a melyben beigazolják, hogy a magyar és német nyelvet tökéletesen, azonkivül a román nyelvet ném ileg birják, továbbá a rajzolásban és a többi szükséges tantárgyakban oktathatnak, — legfeljebb f. é. **novemberhó 30-ik napjáig** az alólirotthoz beküldjék.

Azon folyamodók, kik a franczia vagy más idegen nyelvet be szélik és a zenészetben is jártasok előnynyel birnak.

Kelt Lippán 1866 ik oktober 24-én.

Serbán Miklós.

777—3.3

Árlejtési hirdetés.

A ternovai g. kel. román templom ujon épitése a község által kiszolgáltatandó gyalog- és fuvarnapszámok, ugy a megállapitott költségvetésben megjelölt kézmüves anyagokon kivül 6038 ft 60 krayi költséggel engedélyezve lévén, az illető árlejtés Ternova községházánál f. é. **november 8-án** reggeli 10 órakor fog megtartatni.

Vállalkozni kivánók a megállapitott költség összeg 10 százalékát tartoznak bánompénzül letenni.

Az épitési terv költségvetés és feltételek Ternova község jegyzőii rodájában megtekinthetők.

A vállalkozók meghivatnak. Ternova, 1866. oktober 21-én.

Látta: *Nikora,* szbiró.

A község képviselet nevében: *Kucsuba Pável,* biró. *Nedelko György,* jegyző.

32/1866. p. 786—2.2

Árverési hirdetés.

Közhirré tétetik, miszerint az aradi tekintetes kir. vtótszék f. évi jan. 4-ről 32. sz. a. kelt végzése folytán Deutsch Ignácz és fia felperesek részére Kovács Lajos tauczi birtokos alperestől 1100 ft tőke és járulékai kielégitése czéljából lefoglalt nagyobb mennyiségü zab és 5 db ménes ló f. évi **novemberhó 2-án** d. e. 9 órakor Tauczon alperes lakásán birói árverésen készpénzért eladatni fognak.

Ágris, 1866. okt. 10.

Nicora Dávid, szolgabiró.

168/1866. p. 781—3.3

Árverési hirdetés.

Közhirré tétetik, miszerint tekintetes Aradmegye törvényszékének f évi 4130. szám alatt kelt végzése folytán herczeg Rohan Győző cs. kir. örnagy 1100 frt tőke s járulékai fedezésére Kovács Lajos tauczi birtokostól lefoglalt egy 4½ éves telivér angol ménló, 10 [illegible]ból tiszta buza és 250 mázsa gyepszéna f. évi **novemberhó 3.** d. e. 9 órakor Tauczon alperes lakásán készpénz fizetés mellett birói árverésen eladatni fognak.

Ágris 1866. oktober 10-én.

Nicora Dávid, szolgabiró.

783—3.3

Bérbeadás.

Széchenyi-utcza 7 ik számu házban van egy 7 szobából, 1 konyha, 1 éléskamra, 1 fakamara, 1 nagy pincze, külön padlás, közös mosókonyha, fél kocsi szin és fél istállóból álló lakás f. évi **novemberhó 1-től** bérbe adandó. — Értekezhetni ez iránt a fent érintett házban levő bérlőnél.

63/1866. p. 779—3.3

Árverési hirdetés.

Közhirré tétetik, miszerint Hászler Adalbert 300 frt tőke és járulékai fedezésére a tek. aradi kir. váltótörvényszék f. évi 780 számu végzése folytán Kovács Lajos tauczi birtokos urtól biróilag lefoglalt hintó, lószerszám és öt darab ló f. évi **oktoberhó 31-én** d. e. 10 órakor alperes lakásán Tauczon közárverésen készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Ágris 1866. oktober 10.

Nicora Dávid, szolgabiró.

117/1866. polg. 780—3.3

Árverési hirdetés.

Közzé tétetik a tekintetes aradi váltótörvényszék f. évi 2078. sz. végzése folytán Kirsch Henrichnek 368 ft 50 kr. és járulékai fedezése czéljából Kovács Lajos tauczi birtokostól biróilag lefoglalt 5 db ló, egy hintó és egy pár lószerszám f. évi **oktoberhó 31-én** d. e. 9 órakor alperes lakásán Tauczon készpénz mellett birói árverésen eladatni fognak.

Ágris 1866. oktober 10.

Nicora Dávid, szolgabiró.

3220/1866. t. sz. 784—2.3

Az aradmegyei törvényszék által 1866. évi május 24-én 4290. sz. a. kelt végzésével áttett zálogolási és becslési jegyzőkönyv alapján a b sz. 126. és 127. §§. értelmében Marx Lämmel Luiza javára 239,400 ft tőke és járulékai erejéig a Nádas községi 1. számu telekjegyzőkönyvben A + 1—62' alatt Marezibányi Lőrincz nevén felvett nemesi birtokra a végrehajtási becslés és árverés feljegyeztetik, a további végrehajtás foganatositása tekintetéből pedig az árverési feltételek mágállapitása, az árverési határnapok kitüzése és a kielégitési sorrend meghatározása végett, valamint az érdeklett felek, ugy a jelzálogos hitelezők folyó évi **novemberhó 10. napjának** d. e 10 órájára e megyei törvényszéknek telekkönyvi osztálya helyiségeiben tartandó tárgyalásra azzal megidéztetnek, miszerint a megállapitás a felek elmaradása esetében hivatalból fog megtörténni.

Kelt az aradmegyei törvényszéknek mint telekkönyvi hatóságnak 1866. évi juniushó 7-ik napján tartott üléséből.

Laptulajdonos Bettelheim Vilmos. — Arad, 1866. Nyomtatja s kiadja Réthy Lipót. (Főtér, a Minoriták zárdájával szemben.)